

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
18/51	Planutvalget - Ørland kommune	14.11.2018

DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS BESTEMMELSER FOR OPPFØRING AV NY VINDMØLLE PÅ 5015/76/15

Rådmannens innstilling

I henhold til plan- og bygningsloven § 19-2 innvilges søknad om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd for oppføring av vindmølle V-42 på gnr. 76 bnr. 15 med vilkår:

1. Maks totalhøyde for vindmøllen blir 60 meter.
2. Vindmøllen blir merket i henhold til Forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder.
3. En eller del av en vinge ytterst blir farget svart.

Begrunnelse: Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres blir ikke vesentlig tilsidesatt fordi oppføring av vindmølle som erstatning av eksisterende mølle på omsøkte plassering og maks høyde 60 meter ikke er i konflikt med krav satt ut fra LOI (Luftoperativ inspektorat). Etter en samlet vurdering anses fordelene ved å gi dispensasjon klart større enn ulempene.

Sakens bakgrunn og innhold

Komite for plan, drift og landbruk fattet vedtak i sak 17/13 i møte 20.09.2017 om at oppføring av vindmølle V-42 på gnr. 76 bnr. 15 betinget dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for å kunne gjennomføres.

Tiltaket betinger dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd: *Private vindturbiner kan ikke etableres. Dette ut fra krav fra LOI (Luftoperativ inspektorat)*. Dette kom fram i svar på henvendelse fra ansvarlig søker Rædergård entreprenør AS da det ble etterspurt om hvilket grunnlag Fylkesmannen har for å mene at tiltaket krever dispensasjon.

Søknad om dispensasjon fra ansvarlig søker (02.07.2018):

Det søkes om dispensasjon fra Kommunedelplanens § 5.1, andre ledd, «Private vindturbiner kan ikke etableres. Dette ut fra krav fra LOI (Luftoperativt inspektorat)».

For å kunne gi en dispensasjon i forbindelse med en byggesak, så må fordelene ved å gi en dispensasjon være større enn ulempene.

Hvis man skal liste opp ulempene ved å gi en dispensasjon fra § 5-1, andre ledd i denne søknaden. Så er det ingen. I forbindelse med byggesøknaden, ble det innhentet en uttalelse fra Forsvarsbygg vedr oppføring av ny mølle. I denne uttalelsen bekrefter Forsvarsbygg at tiltaket

er forevist Luftforsvaret, og at tiltaket ikke vil ha noen innvirkning på navigasjonshjelpemidler, faste og mobile radarer. Og derfor ikke har noen innvendinger til tiltaket.

Fordelene ved å gi en dispensasjon fra bestemmelsen er flere:

Ved oppføring av den nye møllen, vil man utnytte naturkreftene enda mer og få enda mere ren kraft. Dette pga at omsøkte mølle har mye større kapasitet enn eksisterende.

Ny mølle vil gi et enda bedre lydbilde for berørte naboer enn den eksisterende (selv om eksisterende mølle er innenfor gitte støykrav). Omsøkt mølle har justerbare vinger, dette gjør at mølle har samme hastighet uansett vindhastighet. Den vil også gi lavere støynivå langt under kravet i T-1 442. Dette er positivt for berørte naboer.

Ny mølle plasseres lengre unna berørte naboer som har hatt merknader til tiltaket tidligere.

Ved å gi en dispensasjon endrer man ikke dagens situasjon. Det står allerede en mølle på eiendommen. Denne er planlagt å tas ned når ny mølle er satt opp, dvs at det ikke skal være flere møller enn 1 på 76/15. tiltakshaver avventer resultatet av søknaden, skulle det bli avslag, vil eksisterende mølle bli satt i drift igjen.

Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd ble sendt til uttalelse til Fylkesmannen og til Fylkeskommunen samt til høring Forsvarsbygg og naboer/berørte. De ble opplyst til naboer at merknader i forbindelse med søknad av 06.04.2017 ble tatt med videre i behandlingen.

Fylkesmannen i Trøndelag 02.10.2018

Landbruk

Ingen merknad.

Klima og miljø

Det søkes dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd: *Private vindturbiner kan ikke etableres. Dette ut fra krav fra LOI (Luftoperativ inspektorat).*

Eksisterende vindmølle på eiendom gnr. 76 bnr. 15 omsøkes erstattet med ny på omtrent samme plass. Forsvarsbygg har allerede kommet med sin vurdering, og de vil ikke motsette seg tiltaket.

Vi viser til vår uttalelse av 13.09.2017:

«Ørland kommune har store naturverdier og internasjonalt verdifulle våtmarks- og fugleområder (ramsar-områder). Etablering av en nesten dobbelt så høy vindmølle som dagens mølle kan få negative konsekvenser for disse verdiene og kan redusere viktige fugletrekk samt beite- og hekkeområder for fugl.

Fylkesmannen forutsetter at Ørland kommune i sin videre behandling vil fremskaffe beslutningsrelevant informasjon som grunnlag for å ta stilling til om, hvor og hvordan ny vindmølle kan oppføres, blant annet med hensyn til ovennevnte verdier».

I søknaden fra kommunen av 27.08.2018 framgår det følgende:

«Vi hadde en befaring med Harald Dahlby fra NOF Fosen. Området der det er planlagt vindmølle ligger ikke i et område der det samles svaner på vinterstid. Hovedrasteområdet for svaner ligger litt lenger nordover (mener at dette området ligger nær 'american car club Fosen'). I tillegg samles det mange svaner ved kysten (Grandefjære, Innstrandfjære). Det er mye trekk fra disse områder til Rusasetvatnet på kveldstid.

Det kan ikke utelukkes at det er noen svaner som trekker forbi/over området der det er planlagt vindmølle. Det kan derfor være aktuelt med følgende forebyggende tiltak (Roel May, NINA):

- Å farge en eller del av vingene svart.

• Når det gjelder drift av møllen bør det tas hensyn til værforhold. Når det er dårlig sikt (tåke) er det en større sjanse for at svaner kan kollidere med møllen»).

Fylkesmannen viser til kommunens vurdering av ovennevnte naturverdier og aktuelle avbøtende tiltak, og har for øvrig ingen andre merknader til omsøkte tiltak.

Samfunnssikkerhet

Tiltaket ligger, ifølge tilgjengelige kart, på et tykt, sammenhengende dekke av hav og fjordavsetninger. Dette er ifølge NGU materialer som kan inneholde kvikkleire og bør ses som et varsko. Dersom tiltaket innebærer store inngrep i grunnen bør dette hensyntas.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er skredfaglig myndighet og kan kontaktes for veiledning og anbefalinger ved behandling av søknaden.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven

Fylkesmannen minner om at alle saker som berører natur- og miljø skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 (jf nml § 7). Før det fattes vedtak i saken må det skriftlig redegjøres for hvordan prinsippene §§ 8-12 er vurdert.

Manglende synliggjøring av dette vil regnes som en saksbehandlingsfeil.

Forsvarsbygg 09.10.2018:

Forsvarsbygg ga 6.2.2017 en vurdering av utskiftning av en eksisterende vindturbin til en ny vindturbin med totalhøyde 60 m.o.b og posisjon 9°40'13,78" Øst, 63°43'50,82" Nord.

Forsvarsbygg har forevist saken for Luftforsvaret og vi opprettholder vår aksept av tiltaket, men med følgende forutsetninger:

- Maksimal totalhøyde 60 m.
- Vindturbinene, som utgjør et tydelig luftfartshinder, må merkes i henhold til Forskrift om Forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder. Det gjøres oppmerksom på at vindturbinene kan bli pålagt å bli merket bedre enn minstekravet til vindturbiner p.g.a. nærheten til kampflybasen (iht Bestemmelser for Sivil Luftfart E 2-1).
- Tiltakshaver må melde nedring av gammel og oppsett av ny vindturbin til Nasjonalt Register for Luftfartshinder (NRL) med nøyaktige posisjoner og høyde.
- Militær myndighet vil forbeholde seg rett til forlange stans i turbinrotasjon under spesielle luftoperative situasjoner. Økonomiske tap som måtte følge av produksjonsstansen kan ikke belastes Forsvaret.

Advokatfirmaet Jon Reidar Aae på vegne av Vegard Rabban og Arve Eide (03.10.2018)

Undertegnede er blitt kontaktet av Vegard Rabban og Arve Eide for bistand i sak vedrørende oppføring av vindmølle på naboeiendommen. De er eiere av henholdsvis gnr. 76 bnr. 17 og gnr. 76 bnr. 60 i Ørland kommune. Jeg viser til tidligere innsendte kommentarer til søknad av 06.04.17, samt brev fra Ørland kommune den 28.08.18 om at saken nå går ut på en bredere høring til naboer som kan bli berørt av tiltaket. Det ble satt frist for kommentarer til den 08.10.18. På vegne av Rabban og Eide inngis nå noen ytterligere kommentarer i saken innen fristen.

Som påpekt tidligere i saken blir både Vegard Rabban og Arve Eide og deres familier sterkt berørt i denne saken. Rabbans eiendom ligger 250meter fra det omsøkte tiltaket. De er de nærmeste naboene til den eventuelle nye vindmøllen. I dag er de

nabo med en eksisterende vindmølle og har derfor erfart hvordan det er å bo så nært et slikt tiltak.

Rædegård Entreprenør har i tidligere brev den 06.04.17 påpekt at Rabban ikke har grunnlag for å si at den eksisterende møllen støyer, siden denne ikke har vært i drift på mange år, og Rabban kun har vært eier av sin eiendom siden 2014. At Rabban ikke har grunnlag for å si dette medfører ikke riktighet, da eiendommen han overtok fra sine foreldre i 2014 er hans barndomshjem. Bortsett fra 1 år bosatt et annet sted har Vegard Rabban bodd på denne eiendommen hele livet. Han har derfor mye erfaring med å bo ved en vindmølle i full drift. Det samme gjelder også Eide og hans familie, som bor 325 meter fra det omsøkte tiltaket. I følge saksbehandlers utredning i avslaget den 19.10.16 plasseres nye vindparker i dag minst 1 km fra nærmeste bolig. Dette blant annet på grunn av den belastningen man opplever av skyggekast, reflekser og støy.

I kommuneplanen § 5-1 (2) står det at «Private vindturbiner kan ikke etableres». Det søkes nå om dispensasjon fra denne bestemmelsen. I følge plan- og bygningsloven § 19-2 (2) kan dispensasjon ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det skal dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt.

Kommuneplanens arealdel for 2014-2026 gir ikke adgang til oppføring av vindkraftverk. Dette blant annet fordi nye føringer fra Luftoperativt inspektorat sier at eventuelle turbiner må plasseres mer enn 25 km fra Ørland flystasjon. Begge de ovennevnte dokumenter må kunne anses som godt gjennomarbeidet og et resultat av grundige prosesser og høringsrunder. Dette tilsier at det skal mye til å fravike de bestemmelser som fremkommer av disse.

Plan- og bygningsloven § 19-2 (2) oppstiller i tillegg et krav om interesseovervekt for fordelene med å gi dispensasjon i forhold til ulemper.

Ansvarlig søker hevder i sitt brev av 02.07.18 at det ikke er noen ulemper ved å gi dispensasjon i denne saken. Det henvises til at Forsvaret i dag ikke har innvendinger til tiltaket.

Det skal etter min oppfatning gode argumenter til for å si at en dispensasjon fra kommunedelplanen klart gir større fordeler enn ulemper ved tiltaket. Tidligere tillatelser til å sette opp vindmølle på samme eiendom er etter min oppfatning ikke relevant i vurderingen. En må ta en grundig vurdering av denne konkrete søknaden, men de kommentarer som også tidligere er innkommet fra de berørte naboene. Siden det er tale om en ny vindmølle, dobbelt så stor som den eksisterende, på en ny plassering, må dette anses som en helt ny byggesøknad.

I følge det opplyste er det satt opp tilsvarende vindmøller på Brekstad, og naboer til disse klager på støy. Disse vindmøllene er plassert lenger fra boligbebyggelsen enn vindmøllen det nå søkes om. Mine klienter er av den oppfatning at den potensielle støybelastningen de kommer til å måtte leve med, ikke er godt nok utredet. De bekymrer seg også for skyggekast og reflekser fra den nye vindmøllen.

Det anmodes med dette at Ørland kommune påser at man tar en grundig vurdering i saken, da særlig fra et folkehelseperspektiv av hensyn til naboene. I følge det

opplyste er det nylig lagt ut nye tomter i området, og det er derfor mange fremtidige naboer som også kommer til å bli berørt av tiltaket.

På vegne av Vegard Rabban og Arve Eide bes det om at søknaden om dispensasjon avslås.

Tidligere har det kommet inn merknader fra Advokat Lars Erik Solli på vegne av Anne Kristine Berg, Arfinn Berg og Per Johan Berg. Denne merknaden kom etter at det ble besluttet å ha en vurdering på om tiltaket utløser en dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Den ene merknaden går på at eier Per Johan Berg ikke vil akseptere at rotorbladene til den nye møllen vil gå over hans eiendom. Den andre merknaden går på at det settes opp en større mølle som da vil virke og dermed gi støy som vil da gi forringelse av bokvalitet, støy, skyggekast og virke skjemmende i det flate jordbrukslandskapet.

Tidligere merknader i forbindelse med byggesak er gitt i vedlegg «Særutskrift Oppføring av ny vindmølle V-42 som erstatning for eksisterende vindmølle på eiendommen 1621/76/15»

Det har ikke kommet noe uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune innen den fastsatte fristen.

Administrasjonens vurdering

Dispensasjon kan i henhold til loven ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg skal fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det skal legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. Kommunen bør ikke dispensere fra planer og § 1-8 når en berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt til dispensasjonssøknaden.

Det søkes om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd som tilsier at private vindmøller kan ikke oppføres etter krav fra Luftoperativ inspektorat. Forsvarsbygg har i sin uttalelse akseptert at vindmøllen erstattes med på omsøkte plassering og ny og større vindmølle. De setter noen vilkår for størrelsen, merking og driftstid for å unngå ulemper som kan oppstå. Disse kravene kan settes i sammenheng med forebyggingen tiltak for å unngå at fugler kolliderer med vindmøllen som Fylkesmannen skrevet i sin uttalelse. Fylkesmannen er i sin uttalelse opptatt av natur og miljø – herunder fugl i forbindelse med den nye plasseringen og dens størrelse. De støtter vurderingene som Ørland kommune har gjort og er enig i de kompenserende tiltakene som bør/skal gjøres for å minske risiko for at fugler kolliderer med vindmøllen.

I denne saken så har ikke berørte statlig og regional myndigheter uttalt seg negativt til dispensasjonssøknaden, da riktig nok med at visse vilkår blir fulgt. Derimot har det kommet inn merknad fra naboer, men de går på selve vindmøllen og at de ikke ønsker at den skal få bli erstattet med en ny som er i drift og som er større.

Selv om det ikke foreligger noen negative uttalelser fra statlige og regionale myndigheter betyr det ikke at en må innvilge dispensasjonen. I forhold til dispensasjonsspørsmålet er det at private vindmøller kan være til hinder for Forsvaret/flyplassen som er bakgrunnen for forbudet og som gjør at oppføring av vindmøller og herunder flytting av vindmøller må

derfor vurderes som et avvik fra kommuneplanen. Forsvarsbygg er da rette instansen til å vurdere om det er til hinder for Forsvaret og drift av flyplassen. De har i sin uttalelse på vegne av Forsvaret akseptert plassering og da blir ikke hensynene som skal ivaretas i kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd vesentlig tilsidesatt.

Ut i fra tilbakemelding fra Forsvarsbygg er ulempene i forhold til at vindmøllen kan være til hinder eller være negativt for flyplassen er da akseptabel/marginal.

Fra naboene og de andre berørte i området så er det drift av omsøkte vindmølle en utfordring i forhold til støy, skyggekast/glimt og landskapspåvirkning. Dette er i utgangspunktet ikke forhold som blir tatt opp i selve dispensasjonsspørsmålet. Oppføringen av den nye og større vindmøllen på omsøkte plass vil bli reelt oppfattet som en nyetablering ettersom den gamle mindre møllen har vært ute av drift så lenge. Hvis en skal vektlegge naboens merknader i forhold til å i det hele tatt gi tillatelse til den nye vindmøllen så vil det innebære en holdning/praksis fra kommunen om at det er et ønske om å ikke ha vindmøller innenfor området. Det kan også tolkes som at kommunen ønsker færre lufthinder som kan påvirke flyplassen og Forsvaret.

I dispensasjonssaken er det ikke vurdert eventuelle privatrettslige forhold som eiendomsrett over bakkenivå.

Krav om at fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering blir til en viss grad en skjønnsmessig vurdering. I dette tilfelle vil det først og fremst være naboers ulempe som må veies opp mot nytten av å innvilge dispensasjon. Etter en helhetlig vurdering har rådmannen under tvil vurdert at nytten er ved på gi dispensasjon er klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Vilklårene for å innvilge dispensasjon er da tilstede. Derfor innstiller rådmannen for å innvilge dispensasjonen.

Hvis søknad om dispensasjon blir innvilget vil oppføring av vindmøllen tas som byggesak. Ny vindmølle må da forholde seg til de vilkår som blir satt.

Vedlegg:

- 1 Svar på henvendelse angående spørsmål om dispensasjon for oppføring av ny mølle - Rædergård entreprenør AS - Ørland 76/15
- 2 Særutskrift Oppføring av vindmølle V-42 på 1621/76/15 - Ny behandling
- 3 Særutskrift Oppføring av ny vindmølle V-42 som erstatning for eksisterende vindmølle på eiendommen 1621/76/15

Saksprotokoll i Planutvalget - Ørland kommune - 14.11.2018

Behandling:

Forslag til vedtak fra Gunnhild Tettli (Ap):

I henhold til plan- og bygningsloven § 19-2 avslås søknad om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd for oppføring av vindmølle V-42 på gnr. 76 bnr. 15.

Begrunnelse: fordelene ved å gi dispensasjon er ikke større enn ulempene.

Votering

Rådmannen innstilling ble vedtatt med 4 mot 1 stemme.

Vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 19-2 innvilges søknad om dispensasjon fra kommuneplanens bestemmelse § 5.1, andre ledd for oppføring av vindmølle V-42 på gnr. 76 bnr. 15 med vilkår:

1. Maks totalhøyde for vindmøllen blir 60 meter.
2. Vindmøllen blir merket i henhold til Forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder.
3. En eller del av en vinge ytterst blir farget svart.

Begrunnelse: Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra blir ikke vesentlig tilsidesatt fordi oppføring av vindmølle som erstatning av eksisterende mølle på omsøkte plassering og maks høyde 60 meter ikke er i konflikt med krav satt ut fra LOI (Luftoperativ inspektorat). Etter en samlet vurdering anses fordelene ved å gi dispensasjon klart større enn ulempene.